A BÍRÓSÁG VÉGZÉSE (második tanács)

2009. március 24.*

A C-525/06. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a rechtbank van koophandel te Hasselt (Belgium) a Bírósághoz 2006. december 22-én érkezett, 2006. december 15-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **De Nationale Loterij NV**

és

a **Customer Service Agency BVBA**

között folyamatban lévő eljárásban,

* Az eljárás nyelve: holland.

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: C. W. A. Timmermans tanácselnök, K. Schiemann (előadó), P. Kūris, L. Bay Larsen és C. Toader bírák,

főtanácsnok: Y. Bot,
hivatalvezető: R. Grass,

a főtanácsnok meghallgatását követően,

meghozta a következő

Végzést

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EK 49. cikk értelmezésére vonatkozik.

2 Ezt a kérelmet a De Nationale Loterij NV (a továbbiakban: Nationale Loterij) és a Customer Service Agency BVBA között folyamatban lévő eljárásban terjesztették elő, amely egyfelől annak megállapítására irányul, hogy ez utóbbi azon tevékenysége,

hogy résztvevőket toborzott az európai szintű Euro Millions lottójátékban történő csoportos és egyéni részvételre, a tisztességes kereskedői szokásokba ütközik, és sérti a Nationale Loterij nyilvános lottósorsolás szervezésére vonatkozó törvényes monopóliumát, másfelől azt célozza, hogy rendeljék el az említett tevékenység azonnali abbahagyását.

3 A rechtbank van koophandel te Hasselt, mivel megkérdőjelezte a szerencsejátékokra vonatkozó, az előtte folyamatban lévő ügyben alkalmazandó belga szabályozás, különösen a Nationale Loterij működésének és gazdálkodásának ésszerűsítéséről szóló 2002. április 19-i törvény (Wet tot rationalisering van de werking en het beheer van de Nationale Loterij, *Belgisch Staatsblad,* 2002. május 4., 18828. o.) közösségi joggal való összeegyeztethetőségét – többek között a Nationale Loterij nyilvános lottósorsolás szervezésére vonatkozó törvényes monopóliumának az EK 49. cikkel való összeegyeztethetőségét illetően támadtak kétségei –, úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Úgy kell-e értelmezni az EK 49. cikket, hogy az olyan korlátozó nemzeti rendelkezések, mint amilyen a 2002. április 19-i törvény 37. cikke is, amelyek az Euro Millions lottójátékban történő csoportos részvételhez szükséges sorsjegyek nyereségszerzési céllal történő árusítására irányuló vállalkozás piacra lépését akadályozzák, figyelemmel a közérdekre (a szerencsejátékból eredő pénzvesztés megelőzése) mégis megengedettek, tekintettel arra, hogy:

a) a Nationale Loterij, amely a belga államtól törvényes monopóliumot szerzett, melyért cserébe monopoldíjat fizet, és amely célul tűzte ki az emberrel veleszületett játékszenvedély mederbe terelését, rendszeresen reklámozza az Euro Millions lottójátékban történő részvételt, amivel a valóságban felkelti a játékszenvedélyt;

b) a Nationale Loterij által rendszeresen alkalmazott reklámoknak és eladási módszereknek piacbővítő hatásuk van, ezek alkalmazásával a Nationale Loterij a forgalom maximalizálására törekszik (pénzügyi okok), az emberrel veleszületett játékszenvedély mederbe terelése helyett;

c) kevésbé korlátozó intézkedések, mint például a betéti és nyerési lehetőségek korlátozása, a kitűzött célt, azaz az emberrel veleszületett játékszenvedély mederbe terelését, hamarabb el tudnák érni?

2) Az olyan korlátozó nemzeti rendelkezés, mint a 2002. április 19-i törvény 37. cikke, amely megakadályozza az Euro Millions lottójátékban történő csoportos részvételhez szükséges sorsjegyek nyereségszerzési céllal történő árusítására irányuló vállalkozás piacra lépését, ellentétes-e a szolgáltatásnyújtás szabadságával (EK 49. cikk), tekintettel arra, hogy maga az alperes nem szervez lottójátékot, hanem a Nationale Loterij részvételi formanyomtatványainak felhasználásával csak az Euro Millions lottójátékban történő csoportos részvételt próbálja nyereségszerzési céllal megszervezni?"

4 A Bírósághoz fordulást követően a Nationale Loterij fellebbezést nyújtott be az előzetes döntéshozatalra utaló határozat ellen a hof van beroep te Antwerpenhez.

5 Az említett fellebbviteli bíróság 2007. november 8-i ítéletében megváltoztatta az előzetes döntéshozatalra utaló határozatot, és jogsértésenkénti 5000 eurós bírság terhe mellett tevékenysége abbahagyására ítélte a Customer Service Agency BVBA-t a nemzeti szabályozás megsértése miatt. A hof van beroep te Antwerpen ítéletében megállapította, hogy az elsőfokú bíróság megalapozottan hozta fel a nemzeti szabályozásnak az EK 49. cikkel való összeegyeztethetősége kérdését. Úgy ítélte meg azonban, hogy a válasz erre a kérdésre egyértelmű, így nem kellett volna előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel fordulni a Bírósághoz. A nemzeti szabályozásnak

a Bíróság C-243/01. sz., Gambelli és társai ügyben 2003. november 6-án hozott ítéletére (EBHT 2003., I-13031. o.) tekintettel történt vizsgálatát követően úgy határozott, hogy ez a szabályozás összeegyeztethető a közösségi joggal.

6 Ami az olyan bíróságot illeti, amelynek határozataival szemben a nemzeti jog értelmében jogorvoslatra van lehetőség, a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy az EK 234. cikkel nem összeegyeztethetetlen az, hogy az ilyen bíróságoknak az előzetes döntéshozatal iránti kérelem Bíróság elé terjesztésére vonatkozó határozatával szemben a nemzeti jogban előírt rendes jogorvoslattal lehet élni (a 146/73. sz., Rheinmühlen-Düsseldorf ügyben 1974. február 12-én hozott ítélet [EBHT 1974., 139. o.] 3. pontja és a 210/06. sz. Cartesio-ügyben 2008. december 16-án hozott ítélet [EBHT 2008., I-9641. o.] 89. pontja).

7 Ezenfelül az EK 234. cikknek a fent hivatkozott Cartesio-ügyben hozott ítélet 98. pontjában szereplő értelmezése nem helytálló az alapeljárás tekintetében. Az említett ítélet alapját képező Cartesio-ügyben a Bíróságnak az előzetes döntéshozatalra utaló végzéssel szembeni fellebbezésre vonatkozó olyan nemzeti szabályokkal kellett foglalkoznia, amelyek értelmében az alapügy egésze továbbra is a kérdést előterjesztő bíróság előtt marad folyamatban, és a fellebbezés kizárólag az előzetes döntéshozatalra utaló végzést érinti. Ugyanebben a 98. pontban a Bíróság kimondta, hogy az EK 234. cikk második bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a Szerződés e rendelkezése által minden nemzeti bíróság számára biztosított az a hatáskör, hogy a Bíróság előtti előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezéséről határozzanak, nem kérdőjelezhető meg olyan szabályok alkalmazásával, amelyek lehetővé teszik a fellebbviteli bíróság számára, hogy a Bíróság előtti előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményező végzést megváltoztassa, e kezdeményezést mellőzze, és az említett végzést meghozó bíróságot a felfüggesztett nemzeti eljárás folytatására utasítsa. Ez az értelmezés nem alkalmazható az alapeljárásban, mivel annak keretében az eljárás nem maradt folyamatban az előzetes kérdést előterjesztő bíróság előtt.

8 A hof van beroep te Antwerpen ugyanis maga eldöntötte az alapeljárásban szereplő felek közötti jogvitát, és így magára vállalta a közösségi jog tiszteletben tartatásának biztosításáért való felelősséget.

9 Meg kell tehát állapítani, hogy az eljárás már nincs folyamatban a kérdést előterjesztő bíróság előtt.

10 Mivel az előzetes döntéshozatali eljárás indoka nem a véleménynyilvánítás általános vagy hipotetikus kérdésekről, hanem az adott jogvita tényleges megoldásának szükségessége (lásd különösen a C-225/02. sz., García Blanco ügyben 2005. január 20-án hozott ítélet [EBHT 2005., I-523. o.] 28. pontját), a feltett kérdésekre ennélfogva nem szükséges válaszolni.

11 Annak ellenére tehát, hogy az előzetes kérdést előterjesztő bíróság – amelynek főszabály szerint feladata, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló végzéssel szemben benyújtott fellebbezés alapján hozott határozatból levonja a következtetéseket, és eldöntse: az előzetes döntéshozatal iránti kérelem fenntartásának, megváltoztatásának vagy visszavonásának van-e helye – nem vonta vissza az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Cartesio-ügyben hozott ítélet 96. pontját), meg kell állapítani, hogy a jelen ügyben nem szükséges az említett kérelemre válaszolni.

12 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

A C-525/06. sz. ügyben nem szükséges válaszolni az előzetes döntéshozatal iránti kérelemre.

Aláírások